

ÇARKLAR, MALİYET YÖNETİMİYLE DÖNDÜ

İkinci 500 dev finansmana çalıştı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), haziran ayında açıkladığı 2025 yılı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)" araştırmasının ardından, "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)" araştırmasının sonuçlarını da dün kamuoyu ile paylaştı. İSO İkinci 500'de üretimden satışlar yüzde 25,7 artışla 1 trilyon 750 milyar liraya yükseldi. Söz konusu artış, 2020 sonrasındaki en düşük oran olarak dikkat çekti.

Tüm borçlanma vadelerinde artış var

Sanayi kuruluşlarının nominal kârları 2024'teki sert düşüşlerin ardından 2025'te baz etkisiyle iyileşmeler kaydetse de yüksek faiz ve artan finansman yükleri karlılık göstergelerinde baskı oluşturmaya devam etti. İSO İkinci 500'ün finansman giderleri yüzde 45,2 oranında artarak 138 milyar TL'ye yükseldi. Aynı yılda faaliyet kârı ise yüzde 35,4 artışla 160 milyar TL'ye yaklaştı. Böylece finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı 5,8 puan daha artarak yüzde 86,7'ye yükseldi. Verilere bakıldığında; İSO İkinci 500'de aktif tarafta dönen varlıklar yüzde 36,8; duran varlıklar yüzde 22,6 oranında büyü-

Türkiye ekonomisinin ikinci 500 büyük sanayi kuruluşu dün açıklandı. İSO İkinci 500, üretimden satışlarını yükseltti, nominal kâr artışı yakaladı ama finansman giderleri yüzde 45,2 artışla 138 milyar TL'ye çıktı. İkinci 500'ün ilk sırasında ise Teksan Jeneratör var.

dü. Böylece aktif toplamındaki artış yüzde 29,9 olarak gerçekleşti. Pasif tarafta ise özkaynaklar yüzde 13,3 ile sınırlı bir artış gösterirken, toplam borçlardaki artış yüzde 50,2 ile çok daha yüksek seyretti. 2025'te borçların aktifler içindeki payı 7 puanlık artışla yüzde 51,8'e yükselirken, özkaynakların payı yüzde 48,2'ye geriledi. Toplam borçlar ise 2024'ten daha hızlı büyürken vadelerine göre bakıldığında tüm borçlanma türlerinde artış olduğu görüldü. **s06-07-08**

5,3 MİLYAR TL CİRO İLE TEKSAN JENERATÖR İLK SIRADA YER ALDI

Geçen yıl İSO İkinci 500'de ilk sıra Teksan Jeneratör'ün oldu. İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan İSO İkinci 500 araştırmasının sonuçlarına göre, Teksan Jeneratör Elektrik 5 milyar 317 milyon TL üretimden satış rakamıyla listenin zirvesinde yer aldı. Şirket, önceki yıl İSO 500 listesinde 496. sırada bulunuyordu. Teksan Jeneratör'ü 5 milyar 308 milyon lirayla Norm Salihli Vida ve Cıvata, 5 milyar 306 milyon lirayla Biska Tekstil izledi. İlk 10'da yer alan bazı şirketler şunlar: Vatan Plastik, Şenocak Gıda Fındık Entegre, Frimpeks Kimya ve Etiket, Chryso-Kat Katkı Malzemeleri, Verde Yağ Besin Maddeleri.

285 bin kişi
500 şirketin toplam istihdamı

28 milyar TL
Üretim faaliyeti dışı net gelir

1,7 trilyon TL

İSO İkinci 500'ün üretimden satışları

15,9 milyar dolar
İkinci 500'ün toplam ihracatı

10 milyar TL
AR-GE harcamaları

26 milyar TL
Net kambiyo zararı

55 milyar TL
Diğer faaliyet net kârı

493
Listede yer alan özel şirket sayısı

"OLUMSUZLUKLARA RAĞMEN SANAYİ KURULUŞLARI ÜRETİM ÇARKLARINI DURDURMADI"

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, araştırmanın, "sanayicinin üzerindeki en ağır yükün finansman maliyetleri olduğunu"

gösterdiğini kaydederek, "Finansman giderlerinin faaliyet kârına oranının yüzde 87'ye yükselmesi, sanayicimizin kazandığının önemli bir bölümünü finansman maliyetlerine ayırmak zorunda kaldığını göstermektedir. Bu tablo, tıpkı İSO 500 sonuçlarında olduğu gibi içinde bulunduğumuz dönemin ekonomik yükünü bir kez daha sanayi sektörümüzün omuzladığını açık biçimde ortaya koymaktadır" ifadelerini kullandı.

26
İSO 500'den İSO İkinci 500'e gerileyenler

% 0,87
İkinci 500'ün GSYH içindeki payı

155
Zarar eden şirket sayısı

69
Listeye eklenen yeni kuruluş sayısı

43
Halka açık şirket sayısı

İKİNCİ İSO DOLİSTESİN GİREN FİRMALAR						
Sıra	2024 sırası	Kuruluşlar	Gümrük satışları Net TL	126 +	-	Esen Plastik
1	-	Telsan Enerjiler	5.317.402.955	127	133	Konut Ticari Anadolı
2	31	Norm Sahil Vıda	5.307.981.180	128	16	İkinci Boya Tekstil
3	20	Baksa Tekstil	5.305.769.896	129	-	-
4	-	Vitalan Plastik	5.304.257.692	130	149	Günmüşgü Süt Gıda
5	92	Senocak Gıda Finck	5.297.948.528	131	95	Ankan Mencaat
6	-	Frençepki Kimya	5.287.461.789	132	207	Aİ San Servis
7	43	Cheyo Kart Katkı Mat	5.280.305.963	133	84	Epaşın Z Çizimi Kimya
8	-	Veray İçin Beem Mac	5.237.429.703	134	170	Karadim Kimya
9	62	Taçım Cimento	5.230.029.226	135	134	Uğur Konkreteyaz
10	89	Johnson Electric Oto	5.194.384.231	136	139	Konkras Metal Etyalan
11	46	Ege Kimya	5.155.376.036	137	236	Andolu Bakır
12	63	İlipak Ence Arbelay	5.134.307.488	138	234	Formfiks Otomotiv
13	-	AİK Denetleyici	5.131.510.324	139	-	Sika MBCC Turkey
14	-	Boyleysan Kimya	5.129.530.632	140	248	Deniz Baskılar
15	-	Bardale Solar Finck	5.116.370.820	141	1	Arslan Adiflex Fabrikası
16	136	Polyart Hızayr Finck	5.113.137.160	142	5	Kavai Elektronik
17	2	Yılmaz Redüktör	5.101.791.770	143	-	Sık Miklas Güym
18	6	ERBOSAN Erçoyun Boru	5.099.826.655	144	107	Ülkübalı Tekstil
19	26	Türkiyeplast Gıda	5.051.167.904	145	382	Karadeniz Tamm Ünitesi
20	-	Durum Gıda	5.043.561.487	146	219	Hekimözü İnforüksus
21	112	İlker Tekstil Enerji	5.047.796.887	147	81	Dağıdın Madenleri
22	-	İtiskur Tekstil Enerji	5.028.448.946	148	11	Eklektor Süz Gıda Tamm
23	15	Sarısan Süz Ürünleri	5.008.894.833	149	355	Ege Seccam
24	+	-	-	150	204	Orma Orman Mahsuleri
25	35	Kaltım Madencilik	4.998.087.642	151	274	Bursak Tamm Ünitesi
26	78	Sapra Temelci Ürünleri	4.997.504.074	152	206	Türk Yün Sanayi
27	215	Gümüştepe Madencilik	4.973.246.585	153	298	Thermal Seramik
28	30	Boştaş Beton	4.969.434.056	154	-	-
29	237	Parşan Madencilik	4.960.497.322	155	-	Aliyan Ağarda Yem
30	-	Salkomp Turizm Teknoloji	4.955.828.226	156	189	Beykent Nispetiye Gıda
31	-	Defaş Madencilik	4.950.459.714	157	74	Dilekza Tekstil
32	22	Ünkteks Tekstil ve Ticaret	4.903.074.765	158	30	Çeliktaşın Tokelom
33	-	Kışınan Kimya	4.899.500.642	159	18	MCT Construction
34	+	Pancast Alüminyum	4.875.415.846	160	211	Verişhan Çimento
35	75	Forn Sogun ve Isıtıcı	4.863.499.324	161	124	-
36	53	Sarındaya Gıda Mutfak	4.841.725.324	162	440	Deriyoglu Balıklat
37	175	Soyyıldız Gıda	4.833.043.000	163	73	TYH Tekstil Pazarcıları
38	19	Menderes Tekstil	4.831.246.633	164	27	Ege Endüstri
39	41	Tiryaki Tahıl ve Yem	4.814.107.453	165	-	-
40	81	Nemak İzmit Dokum	4.811.470.649	166	+	Ispideyim Gömür
41	-	Tironex Metal	4.798.155.654	167	54	Okyüzün Fındık
42	11	Büyükdoruk Enerji	4.797.837.617	168	288	Amiray Seccam Tekstil
43	+	-	-	169	268	Emretil Otomotiv
44	106	Aster Tekstil	4.780.434.052	170	188	Yurtbay Seramik
45	80	Camış Madencilik	4.764.096.547	171	204	Odem Tamm Ünitesi
46	30	Çaylak Bakır	4.761.330.985	172	109	Enrek Elektrik Üretimi
47	75	Boşaymak Metal	4.758.343.075	173	158	ISTON İstanbul Beton
48	-	Örtadıoğlu Rulman	4.749.967.481	174	91	Eski Endüstriyel
49	84	Ruiz Gıda	4.746.343.227	175	222	Yönese Sanayi
50	-	Nuh Beton	4.737.961.707	176	89	Empora Tekstil
51	70	Constantia Propak	4.727.127.555	177	287	Hekimci T.C.T.
52	97	Konya Çimento	4.716.352.863	178	169	Arma Fitex Sistemler
53	49	Tezkim Tamm Ürünleri	4.714.070.983	179	40	Beyseym Tamm
54	3	Boyleys Tekstil	4.707.352.630	180	227	Eylül Sentetik
55	+	-	-	181	263	Altay İşletme Sektörü
56	106	Nidriğiölçü Metal	4.687.731.586	182	145	Yeni Tekstil
57	47	Harpuz Tekstil	4.677.894.904	183	943	Ası Baskılar Gıda
58	44	Ferro Dokum	4.626.814.462	184	179	İşık Tamm Ünitesi
59	174	Kuzyu Boru	4.625.206.122	185	183	Geniş Kimya
60	336	Silopi Elektrik	4.605.737.197	186	173	Gestay Enerji
61	38	Odeto Otomotiv	4.604.905.219	187	131	Kanca El Alakları
62	36	Elban Elektrik	4.598.476.849	188	190	Çukurova İnşaat Metal
63	13	Teknisa Plastik	4.596.322.602	189	-	-
64	-	-	-	190	223	OKM Kablo Elektrik
65	-	Çelik Denim Tekstil	4.548.088.745	191	57	Altın İleri Kimyasarı
66	119	Norm Sorum	4.530.378.270	192	161	Vezirözü Orman Ürünleri
67	-	-	-	193	51	Kuşçukaplı Tekstil
68	-	-	-	194	234	Sırgewak Başlık Makinesleri
69	23	Kartal Halı Tekstil	4.485.325.811	195	160	Birinci Otomotiv
70	14	Panda Alüminyum	4.477.603.412	196	390	Arçelik Ziraat
71	225	Athenslik Gıda ve Süt	4.468.702.304	197	363	Aş Han Yemek Gıda ve Turizm
72	-	-	-	198	68	Çınay Çelik İnşaatı Montaj ve Tesiilat
73	-	Akso Sanayi	4.466.300.829	199	226	Hatburu
74	114	Turay Gıda	4.455.438.318	200	339	Altınbaş Gıda
75	138	Karacan Gıda San. ve	4.442.535.803	201	17	Kale Kile ve Kalın Sanayi
76	-	Özşen Beton Madencilik	4.442.416.280	202	72	Nikei Plastikarmatür
77	37	Kayalar Kimya	4.441.915.225	203	122	Durmuşlar Makina
78	25	Ulag Gıda Üm Tekstil	4.438.311.506	204	-	-
79	128	Erdöğdaran Kimya	4.432.158.214	205	235	Prensas Maden İyo
80	17	Tufan Endüstri Demir Çelik	4.431.262.863	206	180	Beyaz İnşaat
81	16	Yeni Sella Tekstil	4.427.747.272	207	233	Demir Ekipoz
82	115	Has Çelik ve Halat	4.414.931.556	208	254	İlknaz Süz Ürünleri
83	271	Turner Halı	4.411.247.236	209	192	Bor Alüminyum
84	108	Temay Gıda	4.410.380.187	210	123	Şimşek Bisküvi
85	+	Adoçim Çimento Beton	4.407.325.512	211	+	Bağıcıllı Kablo
86	187	Çelikölm Geniştirme	4.388.678.883	212	262	Reyhan Kablo
87	-	-	-	213	-	-
88	71	Bor Selser	4.385.716.648	214	259	Uyulmak Kablo
89	266	Ulu Tamm	4.331.158.463	215	205	Mond Molybda
90	202	Üşak Seramik	4.346.075.762	216	127	Aslan Panel
91	186	Karadeniz Kardeğerler Gıda	4.345.532.332	217	+	Ezici Ev Aletleri
92	103	Oğuz Tekstil	4.341.188.303	218	410	Orko Bakır
93	9	Alagözü Grup Tamm	4.332.213.073	219	+	Derlay Kahve
94	14	Zuhreliçin Tekstil	4.329.560.275	220	168	Oğuzbeyin Otomotiv
95	150	Gençay Tekstil ve Yemler	4.307.580.252	221	380	Neto Beton Çimento
96	50	Ota Anadolu Çimento	4.293.904.044	222	391	Soma Çimento
97	8	Orbitonlar Haricet Beton	4.282.920.991	223	295	Biflama İzo
98	104	Egirdi Kimya	4.282.635.791	224	79	Sirena Marine
99	-	Altasidem Tekstil	4.282.621.139	225	141	Minhal Boya
100	101	Banbı Molybda	4.277.998.301	226	469	Vitamin Gübre
101	144	Erfilider Tekstil	4.277.998.301	227	177	Ölüm Tekstil
102	183	Superit Bonpa Tekstil	4.254.484.273	228	380	Elit Gübrelet
103	-	Tarmikler Gıda	4.253.961.628	229	171	Soybaş Denim Çelik
104	165	Cansan Alüminyum Profil	4.251.274.704	230	201	İspol Kimya
105	+	BAGFAS Bandırma Gübre	4.248.792.111	231	94	Banbeton Beton
106	65	Mondri Kake Nobel Armalya	4.243.240.413	232	159	Aydın Mencaat
107	195	Gold Harvest Kurumleri	4.314.904.072	233	210	Rekor Kauçuk
108	-	-	-	234	16	İkinci Boya Tekstil
109	126	Sarıelbir Armalya	4.235.479.262	235	949	Salyan Halı Tekstil
110	124	Söke Doğmçimcik	4.232.523.373	236	147	Batçın Risi Anadolu
111	125	Aşay Armalya/Baskı	4.232.204.870	237	360	İşık Tekstil
112	110	Enre Kablo	4.209.587.804	238	332	Kıpırtı Otomotiv
113	-	Koşanmadenler Kağıt	4.176.178.031	239	155	Kartanston Karton
114	368	Türk İzo ve Serum	4.167.027.281	240	335	Buğu Oto-Astıorlar
115	144	Günöyün Yem ve Hayat	4.142.818.166	241	282	Yem Sanayi
116	228	Aykon El Tekstil	4.162.031.531	242	966	Bakiler Yem
117	137	ZF Lemförder A.Ş.	4.160.548.405	243	260	Rölekon Otomotiv
118	83	Corbus Çelik	4.155.747.163	244	260	Baykan Denim
119	86	Miat Halı	4.142.648.120	245	278	Oylca Kağıt Armalya
120	132	B Plus Bursa Plastik	4.141.653.355	246	289	İşık Sünger Sanayi
121	273	Emine Yag	4.140.981.945	247	+	AI Aço
122	107	Ve Gel Enerji Sanayi	4.138.516.256	248	348	Lion Pavilone
123	+	Poltsek İnşaat Kurumleri	4.138.70.551	249	340	Son Tekstil
124	48	Tel Niponta	4.123.977.121	250	281	Beta Enerji
125	232	RH Magnestra Turkey	4.114.845.114	251	-	-

[illegible]

ŞİRKETLER MALİYET YÖNETİMİYLE ÇARKLARI DÖNDÜRDÜ

Sanayiciler borca çalıştı

Türkiye'nin ikinci 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışlar 2025 yılında yüzde 25, yükselişle 1 trilyon 750 milyar liraya çıktı. Bu dönemde 500 şirketin ihracatı yüzde 0,3 geriledi, toplam borçlar yüzde 50,2 arttı ve finansman giderlerinin faaliyet kârına oran 5,8 puan artarak yüzde 86,7'ye ulaştı.

Yüksek teknolojinin payı rekor kırdı

İSO İnkılabı 2050'ne dikkat çekti
bir bakışla gösterdiği de teknoloji
yoğunlaşma değeri göre yarattıkları
katma değer dağılımı. Bu verilerin
bakışıldığında, 2013'ten bu yana
olduğu gibi 2025 yılında da yarattıkları
katma değer Ribarnya en yüksek
payını yüzde 40,8 ile dışışli teknoloji
yoğunlaşma sanayilere ait olduğu
görülmektedir. Ancak bir bakışla
çıkarsayılabilirse göre 0,2 puan düşüş
gösterdi. Aynı yolda orta-düşüşli
teknoloji yoğunlaşma sanayilerinin
payı 0,6 puan azalışla yüzde 27,7'den
orta-yüksek teknoloji yoğunlaşma
sanayilerin payını 0,8 puan azalışla
yüzde 22,7'ye gerilediği durumdur.

Buna karşılık yüksek teknoloji
yoğunlaşma sanayiler grubunun
payı yüzde 3,3'ten yüzde 4,9'a
çıkması ve 2015'ten sonrasındaki
yüksek teknoloji grubunun payı
Bu veriler, özellikle orta-yüksek
veyüksek teknoloji yoğunlaşma
sanayilerinin toplam payının 2024'te
yüzde 31,31ken, yüzde 0,8 puan
dahalarataktık yüzde 32,1'e ediyorki
servisine çıkışına işaret eder.

**İstihdam sayısında
yüzde 2,2'lik
düşüş yaşandı**

Sanayi kesiminin rekabetçiliği için AR-GE faaliyetleri hayati öneminde. Korumada İSO İkinci 500'de 2024'teki yükselişin ardından 2025'te AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısı 238'den 229'a geriledi. İSO İkinci 500'ün 2024 yılında 8,6 milyar TL olan toplam AR-GE harcamalarının ise 2025'te yüzde 16'lık sınırlı bir

artışla 10 milyar TL'ye yükseldiği
görüldü. Buna paralel olarak
AR-GE harcamaları (üretimden
satışlara oranı da yüzde 0,62'den
yüzde 0,57'ye gerilerken hafif bir
ivme kaybına işaret ediyor. 2023'te
yılında ISO İkinci 500 listesinde
yüzde 2,2 düşüşle 285 bin kişiye
gerilediği görüldü. İstihdamdaki
düşüş, hem özel hem de kamu
kuruluşlarında gerçekleşmiş
bulunuyor. Aynı yıla tam istihlak
olarak ödenen brüt maaş ve ücretler
yüzde 37,3 oranında artarken, bu
artış yüzde 2,2'lik istihdam düşüşü ile
birlikte değerlerdirdiğinde, çalışan
başına ödenen brüt ücretlerdeki artış
yüzde 40,4 civarına

Türkiye'nin sanayi değerleri içinde ikinci 500 ağırlanan ve İstanbul Sanayi Odası (İSO), haziran ayında açıkladığı 2025 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)* araştırmasından ardından İSO 500'e göre nispeten en küçük ve orta ölçekli kuruluşlar kapsayan "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)" araştırmasını 2025 sonuçlarını dün kamuoyuna yayınladı. Buna göre, İSO İkinci 500'ün sıralama kırk birinci üretilen satışlar, 2024 yılında 1 trilyon 383 milyar liranı geçen 2025'te yüzde 25 artışla 1 trilyon 750 milyar liraya ulaşarak, S. Zümrüt Koca'nın başkanlığındaki en büyük kuruluş olarak dikkat çekti. Buna karşılık 2025'te yüzde 25,4 olan ortalama Yurt İçi Üretili Fiyatları Endeksi (Yİ-ÜFE) ile anırsızdır (diken, üretimin satışların gerisinde olduğu ve 100'ün altına düşen fiyatı kaydedtiği) kuruluşlar. Bu yılca 2025'te yüzde 10,4, 2023'te yüzde 5,2 ve 2024'te birinci 100'ün üretimin satışlarındaki reel düşüşü gölgeledi. İSO 500'de olduğu gibi, İSO İkinci 500'de de üç yıl aralıktan çok ilümlü değeriyle olsa aralık dönümün bulunuşu 2025 yılında 69'üncü kuruluş İSO İkinci 500 sanayisiz yarı yarıya basarını geçti. 26 kuruluş 2024 araştırmasında İSO 500'den 2025'te İSO İkinci 500'e girdi. 45 kuruluş ise son ikiyıl da İSO İkinci 500 sanayisiz yarı yarıya basarını geçti.

İhracat 16 milyar \$'a dayandı
2025 yılında ISO 500'ün ihra

ciyatı yüzde 8,4 artışla 104,7 milyar dolara çıktı. İSO İkinci 500'ün ihracatı yüzde 0,3 düşüş gösterdi ve 15,9 milyar doları bandını aşamadı. Bu durum, İSO İkinci 500'ün yoğunlaşan küresel rekabet ortamında pazar payını korumakta ve genişletmekle zorlandığını işaret etti. Bu gelişmeler sonucunda İSO İkinci 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payı 2025 yılında 0,3 puan azalarak yüzde 6'ya geriledi.

Kârlarda sınırlı artış yaşandı
Satışlardaki zayıf performan
sa karşın şirketlerin maliyet y
netimindeki başarısı karlılığı
korunmasını destekledi. Bun
göre, 2024'ten 2025'e ISO İkin
ci 500'ün faaliyet kârı yüzde 35
oranında artış 118 milyar lira
dan 160 milyar liraya yükseldi
Buna paralel olarak faaliyet kâr
lılığı oranı da yüzde 7,3'ten yüz
de 7,7'ye çıktı. Yine de sözkonus
oran, son 10 yıl ortalaması ola
yüzde 10,9'un oldukça altında
kaldı. Aynı dönemde ISO İkinci

500'ün vergi öncesi kâr ve zarar toplamı yüzde 34 artışla 34 milyar liradan 46 milyar liraya çıktı. Vergi öncesi dönem kârlılığı yüzde 2,1'den yüzde 2,2'ye çok sınırlı bir artış gösterirken, bu oran da 2015-2024 ortalaması olan yüzde 6,6'ya göre çok daha düşük gerçekleşti.

155 firma zarar açıkladı

Bir diğer önemli kırılma göstergesi olan faiz, artımsız ve vergi öncesi karlı/zarar toplamı ise yüzde 28,81 artışla 205 milyar liradan 264 milyar liraya yükseldi. Buna karşılık FAVOR kırılış oranı 0,1 puan artışla yüzde 12,7'den yüzde 12,8'e artış seyretti. 50z konusu ora da son 10 yıl içinde yüzde 143,6 artışla altunda seyretti. 2025'te kırılışları gücün nominal artışlara rağmen 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de zarar eden kuruluş sayısı sürekli kalmayacağı devam etti. İSO İkinci 500'de vergi öncesi dönem karlı/zarar büyüklüğü göre; 2024'te 159 ile rekor seviyeye ulaşan zarar eden kuruluş sayısı, 2025'te iliml bir düşüşle 155'e geriledi. Ancak iyiyıldan bu yana kırılışları değeri olarak dikkat çekti.

Diğer taraftan, operasyonel kârlılığın gösteren faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar büyüklüğünde ise zarar eden firma sayısı 3 adet azalarak 27'ye indi. Ancak bu rakam da 2013 sonrasındaki dönemin en yüksek ikinci seviyesinde gerçekleşti.

Net kambiyo zararı 4 kat arttı

2025 yılında da net kambiyo zararının oluştuğu görüldü. Net kambiyo zararı 2024 yılına göre 4 kat artarak 26 milyar TL'ye yükseldi, kambiyo zararları dışındaki diğer faaliyetlerden elde edilen net kar 55 milyar TL düzeyine çıktı. 28 milyar TL'lik üretim faaliyeti dışı net gelir elde edilirken, bu rakamın net satışlara oranı da yüzde 0,9'dan yüzde 1,4'e yükseldi. Üretim faaliyeti dışı gelir ve giderler içerisinde faiz, temettü, iştirak gelirleri, menkul kıymet ve duran varlık satışları, komisyon vb. gibi birçok kaleme yer alıyor.

Finansman giderleri yüzde 45,2 yükseldi
Finansman giderleri 2025'te de hem ISO 500'de hem de ISO İkinci 500'de sanayi kuruluşların kırkılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı sürdürdü. ISO İkinci 500'ün finansman giderleri yüzde 45,2 oranında artarak 138 milyar TL'ye yükseldi. Aynı yılda faaliyet karı ise yüzde 35,4 artırsa 160 milyar TL'ye yak-

Seçilim temel gesterler					
	Tutar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Oran (%)	
	2024	2025		2024	2025
Net Satışlar	1.618.404	2.061.617	27,4	100	100
- Satışların Maliyeti	1.341.361	1.687.883	25,8	82,9	81,9
Brüt Satış Karı (Zararı)	277.043	373.733	34,9	17,1	18,1
- Faaliyet Giderleri	158.130	214.111	34,6	9,8	10,4
Faaliyet Karı (Zararı)	117.913	159.623	35,4	7,3	7,7
Finansman Öncesi Kar (Zararı)	132.406	187.793	41,7	8,2	9,1
- Finansman Giderleri	95.366	138.466	45,2	5,9	6,7
Öneme Karı (Zararı) (V.O.)	34.292	45.948	34	2,1	2,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Karı (EBITDA)	205.094	264.201	28,8	12,7	12,8

Üretimden satışlar (Net)				
	Üretimden Satışlar (Net) (Milyar TL)	Değişim (%)	Yurti Üretici Enflasyonu (%)	Real Değişim (%)
2015	75,6	5,3	5,3	0
2016	82,2	8,6	4,3	4,2
2017	107,6	30,9	15,8	13,1
2018	137,5	27,8	27	0,6
2019	157	14,2	17,6	-2,9
2020	191,1	21,7	12,2	8,5
2021	339,2	77,5	43,9	23,4
2022	694,8	104,8	128,5	-10,4
2023	987,9	42,2	49,9	-5,2
2024	1.393,0	41	41,1	-0,1
2025	1.750,40	25,7	25,4	0

Finansman giderleri / faaliyet kârı (%)

	Tutar (Milyon TL)			Değişim (%)		
	2023	2024	2025	2023/2022	2024/2023	2025/2024
Finansman giderleri (Milyon TL)	63.508	95.306	138.466	103,1	45,4	45,2
Faaliyet kârı (Zarar)	140.451	117.913	109.623	44,9	-18,9	35,4
Finansman Giderleri / Faaliyet Kârı (%)	45,1	80,9	88,7	-	-	-

51,1 2015
50,6 2016
42,8 2017
52,6 2018
47,5 2019
32,5 2020
38,2 2021
32,2 2022
45,1 2023
80,9 2024
88,7 2025

47,3 2015-2024 ort.

5,3 milyar TL ciro ile Teksan Jeneratör ilk sırada yer aldı

Geçen yıl ISO İkinci 500'de ilk sırayı 5 milyar 317 milyon liralık Üretimden satışla Teksan Jeneratör aldı. İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan ISO İkinci 500 araştırmasının sonuçlarına göre, Teksan Jeneratör Elektrik 5 milyar 317 milyon TL üretimden satış rakamıyla listenin zirvesinde yer aldı. Şirket, önceki yıl ISO 500 listesinde 496. sırada bulunuyordu. Teksan Jeneratör 7,5 milyar 308 milyon lirayla Norm Salihli Vida ve Civata, 5 milyar 306 milyon lirayla Biska Tekstil izledi. İlk 10'da yer alan diğer şirketler

sırasıyla Vatan Plastik, Şenocak Gıda Fındık Entegre, Frimpek Kimya ve Etiket, Chryso-Cat Katkı Malzemeleri, Verde Yağ Besin Maddeleri, Traç Çimento ile Johnson Electric Otomotiv Ürünleri oldu. İkinci 500 sıralamasına üretilenden satılan 5 milyar 317 milyon lira ile 2 milyar 220 milyon lira arasında kalan şirketler girebildi. ISO İkinci 500'de halka açık kuruluşların sayısı 4 artarak 43'ye yükseldi ve en yüksek düzeyine ulaştı. Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı ise 5 azalarak 62'ye geriledi.

KDV alacağı yüzde 25'lik artışla 22 milyar lira oldu

Sanayicilerin uzun yıllardır dile getirdiği ve makul bir çözüm bulunması noktasında çeşitli öneriler sunduğu devreden KDV alacakları sorunu, gerek İSO 500'de gerekse İSO İlkinci 500'de hala devam ediyor. Hatırlanacağı üzere devreden KDV yükü, İSO 500 için 2025 yılında yüzde 42,1

artışla 120 milyar TL'nin üzerine çıkmıştı. İSO İkinci 500'de de devreden KDV bir önceki yıla göre yüzde 25,2 oranında artarak 22 milyar TL'ye yaklaşmış durumda. Sanayiciler bu döngüyü uzun zamandır devlete sıfır faiz ve sonsuz vade ile borç verilmesi olarak nitelendiriyor.

laştı. Böylece finansman giderlerinin faaliyeti karına oranı 5,8 puan daha artarak yüzde 86,7'ye yükseldi. Verilere bakıldığında İSO İkinci 500'de aktif tarafta dönen varlıklar yüzde 36,8; duran varlıklar yüzde 22,6 oranında büyüyüdü. Böylece aktif toplamında ki artış yüzde 29,9 olarak gerçekleşti. Pasif tarafta ise özkaynaklar yüzde 13,3 ile sınırlı bir artış gösterirken, toplam borçlardaki artış yüzde 50,2 ile çok daha yüksek seyretti.

artan toplam borçlar, 2025'te yüzde 50,2 ile daha hızlı büyüdü ve 1 trilyon 273 bin 704 lira çıktı. Ali kalemler incelendiğinde; 2024 yılında yüzde 45,1 olan mali borçlardaki artış, 2025 yılında yüzde 52,1'e yükseldi. Diğer borçlar ise 2024 yılındaki yüzde 20,6'lık sınırlı artışın ardından 2025'te yüzde 48,2 ile daha hızlı bir artış gösterdi. Böylece 2025-2023 döneminin aksine, 2024-2023 yıllarında mali borçlar diğer borçların üzerinde büyüdü.

**Borçların aktif içindeki
payi yüzde 51,8**
İSO İkinci 500 borç ve özkaynakların dağılımı açısından da çarpıcı veriler sunuyor. 2025'te borçların aktifler içindeki payı %71,2'ye ulaşırken, özkaynaklar yüzde 51,8'e yükselecek. Borçların aktif içindeki payı yüzde 48,2'ye gerilemiş bulunuyor. Zayıf seyreden karlılık performansı özkaynak artışı sınırlar. Hızlı borçlanma eğiliminin sürmesi nedeniyle kaynak yapısı yeniden hafif borç ağırlıklı hale gelecek gibi vuruyor. İSO İkinci 500'de 2024 yılında yüzde 32,2

Uzun vadeli borçlar hızlandı
2025'te tüm borçlanma türlerinde artışın hızlanması, kredi maliyetlerindeki yükselişe rağmen nispeten daha küçük ve ölçekli kuruluşların finansal ihtiyaçlarını karşılamak için daha fazla borçlanmak zorunda kalmasına işaret etti. Borçların vadelerine göre gelişiminde ise uzun vadeli mali borçların kısa vadeliye göre daha hızlı artması, etkisiyle kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı üst üste üçüncü yıl azalacak. 2025'te yüzde 54'e gerilecek.

Zayıf talep finansman koşulları baskılıyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, İSO İkinci 500 araştırmasını 2025 sonuçlarını yalnızca sanayi kuruluşlarının performansını değil, aynı zamanda Türk sanayisinin direncini, ürettiği azmینی ve geleceğe dair potansiyelini de yansıttığını vurguladı. Bahçıvan, geride bıraktığı yılın küresel talebin zayıfladığı, finansmana erişimin zorlaştığı, yüksek faiz ortamının üretim üzerinde ciddi baskılar oluşturduğu zor bir dönem olduğunu belirtti. "İSO 500'de gözlenen güçlü ihracat performansını aksine, İSO İkinci 500'in ihracatında yaşanan düşüşün toplam ihracatın satışları süratlerinden, küresel talepteki zayıflığı ve eski finansman koşullarının sanayi üzerindeki etkilerinin devam ettiğini göstermekle" dedi.

Üretimi destekleyen politikalar zorunluluk

Erdal Bahçıvan, açıklanan verilerin Türkiye'nin en sürdürülebilir büyümesi, enflasyonla kalıcı maddesi, rekabet gücünün artırılması ve toplumsal refahın yükseltilmesi açısından güçlü bir sanayi yapısının önceliği bir kez daha ortaya koyduğunu belirtirken, şu değerlendirmeyi yapıyor:

"Sanayinin yitirdiği artıran değeri, ihracatı, yatırım, ilericilik, teknolojiye dönüşüm destekleri politikalar, ülkemizi geleceğimizin stratejik bir zorunluluğu. Geçtiğimiz hafta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve ekonomi yönetiminin sanayimizin finansını ihtiyacı öncelikli gündem başlıkları arasında alınması ve güç bir finansman teşvik paketi ile ilgili kararlar alınarak sadece önemli ve etkili buluyoruz Bu yaklaşımın, Türkiye'nin ürettiğini ve sanayisinin stratejik rolüne verilen önemin gücünü bir göstergesi olduğunu inanıyoruz."

Zorluklara rağmen üretmeyi sürdürdük

İSO Başkanı Bahçivan, rekabet gücünü ve üretim kapasitesini destekleyecek bu yöndeki adımların sürmesini temenni ederek, şu ifadeleri kullandı: "Cumhurbaşkanımız ve ekonomiyi yönetimiyle sanayimizi sesine verdikleri destek için bir kez daha teşekkür ediyoruz. Çünkü her zaman farklı etltilmiş gibi, sanayiye sahip çıkmak, Türkiye'ye sahip çıkmaktır. Çünkü sanayiye sahip çıkmak, üretme, istihdam, ihracata, teknolojiye ve gençlerimizi geleceğine sahip çıkmaktır. İSO içinde 500 sonuçlandırılmış ve 500 devam eden üretim ve ihracatı devamlı eden sanayicimizi düşünmek alone insanı ortanca uykoyacaktır. Bu insanı güclendirmek, sanayicinin nefes almasını sağlayacak koşulları oluşturma ve üretim ekonomisini desteklemek ise artık hepimizin ortak sorumluluğudur."

İKİNCİ SÖZÜMLÜ ÜSTİNE GİREN FİRMALAR									
251	393	Parteks Kağıt Endüstrisi	3.376.872.577	376	33	Beno Plastik Ambalaj	1.807.723.43		
252	300	İstanbul Halk Elektrik	3.364.740.796	377	320	Astaş Alüminyum	2.808.985.563		
253	325	Toyo Matbaa Mürek.	3.360.878.776	378	-	-	-		
254	248	Altın Un	3.352.756.497	379	451	E G O Elektrik	2.792.881.415		
255	341	Bolcalın Un Yem	3.350.245.530	380	+	Türk Otluk Malvina	2.781.281.294		
256	347	Likit Kimya	3.348.884.691	381	372	Pelit Pezalaç	2.780.597.432		
257	347	Boydca Gıda Ürünleri	3.344.297.334	382	+	Tarım Kredi Et	2.777.050.052		
258	338	Albımond Alüminyum	3.334.886.550	383	+	Feyyıklıoğlu Demir Çelik	2.769.281.091		
259	384	Atalay Fındık	3.328.447.179	384	462	Altınada Gıda	2.762.747.646		
260	203	Aktal Metal	3.327.348.417	385	368	Ceremonya Gıda	2.756.058.137		
261	218	Refil Gıda	3.325.573.831	386	390	Bakı Yalçın	2.749.007.417		
262	392	-	-	387	424	Wika Kuyum	2.747.338.300		
263	253	Ateşyan Ambalaj	3.325.133.764	388	444	Kurt Kurum	2.742.333.920		
264	288	Enköklu Emayel Bakır Tel	-	-	-	-	-		
265	273	Sarıyay	3.321.663.672	389	459	Korunma Termalizi	2.741.348.909		
266	273	Eccoplas Otomotiv	3.321.607.044	390	313	As Do Aslar Beton	2.738.441.774		
268	113	Plastay Kimya	3.306.088.921	391	229	İgırsöy Tekstil	2.738.377.000		
269	+	Apak Pazanlara	3.304.083.234	392	408	Ayşim Tekstil	2.738.077.135		
268	303	Receyda Kuyum	3.287.092.993	393	466	Sayın Perforatör	2.735.645.533		
299	464	Tarılası Kurum	3.287.092.993	394	378	Or Bu Pazanlara	2.729.374.458		
270	209	Celantay Çelik	3.285.452.738	395	+	Narlık Tekstil	2.727.711.341		
271	240	Arıoşun Arç İmalat	3.284.664.381	396	418	Telliöğlü Yem Gıda	2.724.838.341		
272	342	Bahta Floorcovering	3.283.972.402	397	367	Al Nikasta	2.711.345.296		
273	208	Ozgun Gıda	3.276.528.536	398	285	Şem Şaltın	2.707.553.013		
274	312	ERL Tekstil Enerji	3.274.701.747	399	425	SİO Automotive	2.700.947.032		
275	279	Haznedar Dürer	3.265.084.965	400	397	Akwel Busa Ürünleri	2.697.149.446		
276	+	Çami Yem Besicilik	3.260.828.439	401	431	Pakten Sağlık	2.692.187.077		
277	480	Yeni Yem	3.259.500.451	402	-	-	-		
278	242	Bejgin Maden Yalçar	3.260.003.571	403	432	Gammer Koluk	2.690.372.798		
279	351	Çantirtek Lastik	3.259.357.854	404	334	Valfed Amatör	2.676.324.004		
280	316	Asist Alüminyum Profil	3.255.767.355	405	370	Paneksen Çelik	2.669.407.561		
281	42	Erlunt Traktör Sanayi	3.253.898.554	406	329	Sunı Tekstil	2.665.030.254		
282	315	Euro Gıda	3.249.527.570	407	306	İzot Süt Gıda	2.664.687.895		
283	186	Küçüklük Tekstil	3.245.733.880	408	+	Turkday	2.655.959.299		
284	457	Efor Yemlik	3.241.943.444	409	439	Efor Gübre Pazarlama	2.652.375.971		
285	423	Beyaz Yemlik	3.241.927.693	410	+	Tekirözen Seramik	2.638.432.637		
286	310	TB Swetech Turkey Inc	3.234.005.359	411	330	Kanyer Isı Transfer	2.632.697.785		
287	301	Kurtuluş Bakeri Kurum	3.230.378.966	412	409	Hasaro Tekstil	2.623.266.020		
288	258	Norm İmzi Coata	3.228.312.302	413	+	Doğal Byoteknoloji	2.622.795.805		
289	250	Ekonorm	3.224.670.224	414	309	Albavet Tekstil Enerji	2.619.962.930		
290	408	Kapım Çimento	3.219.960.824	415	443	Sultan Et Gıda	2.615.818.116		
291	392	İpek Yem ve Gıda	3.216.740.424	416	282	Boydrek Regne	2.605.836.120		
292	272	Yeni Yem	3.216.740.424	417	291	Arçon Kimya	2.602.457.457		
293	354	Akwel Gebze Turistik	3.213.788.584	418	420	Sözersen Matbaacılık	2.600.298.551		
294	346	Formül Plastik	3.212.645.928	419	385	Alınpol Kimya	2.593.347.567		
295	+	Norse Tersanecilik	3.207.849.943	420	322	Alkan Kağıt	2.588.824.640		
296	403	Çen Güney Enerjisi	3.185.985.889	421	453	Ayes Çelik Haşır	2.589.058.639		
297	284	Port Çorap	3.172.351.203	422	426	Tat Makamaları	2.578.138.478		
298	450	Capa Isı Sistemleri	3.172.120.163	423	+	Mta Kalp ve Dokum	2.573.392.405		
299	316	Güney Süt Sanayi	3.169.068.020	424	381	Hascever Metal	2.567.136.245		
300	-	-	-	425	-	-	-		
301	429	Durkor Halk Elektrik	3.161.718.785	426	433	Kristal Kola Meyrubat	2.556.982.071		
302	199	İzletişim Elci Almetek	3.152.992.330	427	314	Petro Yağ V	2.546.472.748		
303	244	ELK Motor	3.149.068.740	428	358	Akçelik Demir Çelik	2.544.354.099		
304	251	Uğur Demir	3.146.735.150	429	404	Körfez Enerji	2.538.285.765		
305	323	APS Tekstil	3.144.354.700	430	328	Sertel Yula Metal	2.526.504.691		
306	297	İba Kimya	3.144.062.789	431	+	Kros Otomotiv	2.523.925.735		
307	129	Hacıoğlu Beton	3.142.038.208	432	281	-	-		
308	153	Ozyazır Tel	3.127.762.138	433	+	Electran Metal Endüstri	2.521.829.345		
309	211	Alpökes End. Yatırımları	3.123.476.424	434	-	-	-		
310	449	AB Gıda	3.111.812.220	435	327	Doğal Tohumculuk	2.521.322.608		
311	364	Kabotek Kablo	3.105.299.835	436	336	Al Pkç	2.515.988.212		
312	333	Meray Kuyumçisi	3.094.907.131	437	456	Green Chemicals	2.515.116.680		
313	+	Emrah Halk Et ve Gıda	3.089.270.546	438	306	Mıgıboş Tekstil	2.512.428.222		
314	205	De-Ka Elektroteknik	3.085.425.248	439	411	Gurkan Ofis Mobilyaları	2.508.077.160		
315	409	Kibicören Perkaplast	3.077.038.208	440	478	Arçon Metal	2.505.374.457		
316	181	Varaka Kağıt	3.070.645.645	441	292	Subor Boru	2.497.813.377		
317	176	Demtaş Dokum	3.074.851.744	442	+	Fisharkı Süt Ürünleri	2.496.291.337		
318	497	Memak Plastik ve Gıda	3.065.879.315	443	+	Kayseri Yem	2.490.609.950		
319	291	Akova Süt ve Gıda	3.065.087.856	444	+	Akset Enerji Üretim	2.489.520.289		
320	-	-	-	445	+	Politikam Plastik	2.485.430.973		
321	+	Hayo EnerjiARGE	3.054.327.461	446	416	Grand Halk Tekstil	2.485.064.203		
322	+	Fenalan Tersanecilik	3.047.735.163	447	414	Al Filen	2.484.375.777		
323	+	Çamrılıoğlu Pamuk	3.045.512.509	448	361	Bony Tekstil	2.482.830.544		
324	290	Mes İnşaat ve Gıda	3.042.265.521	449	330	Pınarçık Plastik	2.480.433.011		
325	-	-	-	450	415	Sika Dekor Çelik	2.477.094.128		
326	246	Maren Maray Elektrik	3.037.058.587	451	391	Standart Pompa	2.466.247.903		
327	311	Çöğlenler Yem	3.034.833.766	452	+	Güney Çelik Haşır	2.464.360.045		
328	422	Aluform Pekinias Alüminyum	3.034.012.486	453	+	Hidrokon Kimya	2.464.281.195		
329	+	Boly Çökeltici	3.035.335.505	454	+	Mem-Panar Solar	2.452.474.837		
330	230	Kasas Beton	3.027.038.208	455	337	İpek-Metal İnşaat	2.450.374.457		
331	373	Kale Plastik & Whitney	3.012.734.120	456	+	Güneyoğlu Antepkıcılık	2.428.014.963		
332	331	Fınar Mermir	3.007.105.566	457	+	Alkanlar Tekstil	2.423.819.330		
333	-	-	-	458	406	Farel Plastik	2.423.090.829		
334	356	Fıratçay Plastik İplik	2.999.097.792	459	482	Muralat Karton Kağıt	2.422.695.314		
335	132	Beşler Tekstil	2.998.565.660	460	+	-	-		
336	331	Ege Fren	2.994.717.910	461	337	Eskatop Ambalaj	2.418.707.804		
337	369	Haas Volvina	2.986.961.050	462	338	Duran-Öğüt Barınak	2.411.916.897		
338	185	Metel	2.986.961.050	463	+	İçki Elektrik Motor	2.410.374.457		
339	145	Bursa Beton	2.980.123.993	464	+	ACV Sıpaşyon	2.384.854.455		
340	417	Dost Fındık San. ve	2.974.246.851	465	+	-	-		
341	344	Emsa Elektromotor	2.973.503.286	466	476	Kapaks Kimya	2.383.614.437		
342	317	Netafilm Sulama	2.968.310.280	467	+	Presman Hidrolik	2.372.334.900		
343	+	Kürkçüoğlu Jeneratör	2.960.522.763	468	+	Elin Elektrik	2.364.293.779		
344	265	Toraman Tekstil	2.950.303.986	469	+	Pınar Süt ve İçecek	2.361.833.185		
345	353	-	-	470	+	Özmenner Un	2.360.397.822		
346	353	Aydın Endüstri	2.948.577.666	471	407	Konut Gıda	2.335.712.164		
347	286	Schott Önen Cam	2.945.146.330	472	+	İkinci Elevatör	2.335.643.577		
348	+	Yıldırım Çimento	2.941.080.950	473	+	İnan Makina	2.349.341.190		
349	224	Garmateks Tekstil	2.936.622.819	474	471	Seydiçay Gıda	2.343.126.262		
350	371	Erkül Kozaçlık	2.937.785.150	475	348	Plastafay Kimya	2.340.599.349		
351	-	-	-	476	+	Kwanc Enerji Üretim	2.338.672.456		
352	293	Esam Akümülatör	2.928.467.221	477	+	Valf Sanayi	2.337.676.233		
353	304	Beno Ambalaj	2.927.837.633	478	493	İçki Elektrik Motor	2.335.444.861		
354	-	-	-	479	+	Tümsoy Motor	2.320.071.620		
355	435	Özmen Un	2.911.489.462	480	+	Artem İnşaat	2.317.008.270		
356	318	Halka Kağıt Karton	2.907.479.798	481	+	ZHİ DİG Tracet	2.316.067.066		
357	+	Poly Gürtleks Tekstil	2.906.160.897	482	350	Büyük Hıymıoğlu Alüminyum	2.305.518.068		
358	-	-	-	483	394	Üntek Boya Baskı	2.305.197.873		
359	+	Biota Briketle Kağıt	2.902.780.498	484	+	-	-		
360	387	Saniye Isı Sanayi	2.901.813.281	485	+	AL KOR Makina Kalıp	2.292.961.335		
361	+	-	-	486	197	Yavuz Alüminyum	2.292.468.220		
362	398	PMS Metal Profil	2.292.237.100	487	+	Turkipek DİG Tracet	2.284.982.614		
363	326	Öder Plastik	2.888.557.619	488	455	Acaran Makina	2.283.318.896		
364	326	ZF CVT Yüzey Fren	2.867.729.859	489	400	Kortemoran Konya	2.282.465.065		
365	386	Alkan Elektrik	2.867.729.859	490	400	Alkan Elektrik	2.282.465.065		
366	383	İnci Mobilya	2.828.296.645	491	+	Halepözü Endüstriyel	2.271.451.321		
367	412	Özdoğan İpek Halk	2.881.087.451	492	428	Unvanlı Endüstri Sanayi	2.268.280.200		
368	352	Metal Matris	2.874.283.525	493	+	-	-		
369	399	Nazar Tekstil	2.873.635.628	494	483	Gelişim Tekstil	2.262.205.588		
370	280	Menarini Sağlık	2.843.904.943	495	437	Aldas Dokum	2.247.822.570		
371	427	Zahit Alüminyum	2.844.394.374	496	375	Erbey Dokuma İplik	2.242.399.027		
372	321	KAR Kağıt	2.843.904.943	497	+	-	-		
373	599	T.K.G. Adapazarı Ot.	2.831.203.490	498	+	Aksaray Unlu Mamulleri	2.228.041.197		
374	414	Çoatçileks Tekstil	2.821.191.063	499	379	Modaviyot Tekstil	2.224.681.538		
375	+	Yünsu Yulur	2.819.839.935	500	+	Birned Tekstil Aletler	2.219.938.629		
				TOPLAM		1.750.369.585.000			

Anadolu'nun sanayi ekosistemi güç kazanıyor

İSO 2025 yılı İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırması, **Türkiye sanayisinin** yalnızca büyük holdinglerden ibaret olmadığını bir kez daha gösterdi. Üretimden satışlarını 1,75 trilyon liraya çıkaran ikinci 500 şirketleri, üretim kapasitesini korurken Anadolu'nun sanayi ekosisteminin de güç kazandığını ortaya koydu. Ancak araştırma, finansman maliyetlerinin hızla yükseldiği, teknoloji yatırımlarının ise rekabet gücünü belirleyeceği yeni bir döneme işaret ediyor.

YURTHABERLERİ

Türkiye ekonomisinin de son yıllarda en çok tartışılan başlıklardan biri, üretimin hangi şehirlerde yoğunlaştığı ve sanayinin Anadolu'ya ne ölçüde yayıldığı oldu. İstanbul Sanayi Odası (İSO) İkinci 500 araştırması, bu dönüşümün hız kesmeden devam ettiğini yeniden ortaya koydu.

Raporun çıktılarında oluşan tablo, yüksek faiz, daralan iç talep ve küresel ticaretteki yavaşlamaya rağmen üretim yapan şirketlerin faaliyetlerini sürdürdüğünü gösterdi. Ancak rakamların satır aralarında daha önemli bir mesaj daha bulundu. **Türkiye sanayisi** artık yalnızca İstanbul, Kocaeli ve Bursa ekseninde şekillenmiyor. İkinci 500 listesi, Anadolu kentlerinde büyüyen orta ölçekli sanayinin ülke üretiminde giderek daha fazla söz sahibi olduğunu ortaya koydu.

Sanayinin yeni ağırlık merkezi Anadolu

Araştırmanın oda dağılımı incelendiğinde üretimin farklı bölgelere yayıldığı açık biçimde görüldü. İstanbul Sanayi Odası'na kayıtlı firma sayısı 144 ile ilk sırada yer alırken, Ege Bölgesi Sanayi Odası 36 şirketle ikinci sıraya yerleşti. Gaziantep Sanayi Odası 33, Kocaeli Sanayi Odası 34 şirketle güçlü konumunu korurken Konya, Kayseri, Adana ve Mersin de listeye daha fazla firma sokan şehirler arasında yer aldı. Özellikle Mersin'in son yıllarda beş şirket seviyesinden sekiz şirkete yükselmesi, kentin lojistik avantajını sanayiye dönüştürmeye başladığını ve Anadolu'da üretim kapasitesinin daha dengeli bir coğrafi dağılıma yöneldiğini ortaya koydu.

Adana'da hedef ilk 1000'de daha fazla firma

Adana Sanayi Odası Başkanı Zeki Kıvanç, İSO İlk 500 ve İkinci 500 listelerinde toplam 31 Adana firmasının yer aldığını belirterek, üretimden net satışların güçlü bir artış gösterdiğini söyledi. Kıvanç, yeni organize sanayi bölgeleri, lojistik altyapı ve nitelikli iş gü-

cüyle önümüzdeki yıllarda ilk 1000'de daha fazla Adana firmasının yer almasını hedeflediklerini ifade etti.

Kayseri'de üretim ve yatırımdan vazgeçilmiyor

Kayseri Sanayi Odası Başkanı Mehmet Büyüksimitçi, İkinci 500 listesindeki Kayserili firma sayısının 10'dan 15'e yükselmesini sanayinin üretim kabiliyeti ve rekabet gücünün göstergesi olarak değerlendirdi. Küresel dalgalanmalar ve finansmana erişimde yaşanan sıkıntılara rağmen sanayicilerin üretim, yatırım, ihracat ve istihdamı sürdürdüğünü vurgulayan Büyüksimitçi, önümüzdeki dönemde daha fazla Kayseri firmasının listede yer alacağına inandığını söyledi.

Şehrin sanayi ve ticaret kapasitesindeki ivmeye dikkat çeken Kayseri Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Gülsoy, "Bir önceki yıl 10 firmayla yer aldığımız bu prestijli tabloda firma sayımızın 15'e ulaşması ve yüzde 50'lik bir artış yakalamamız son derece memnuniyet vericidir. Bu tablo; Kayseri ticaretinin ve sanayisinin zorlu küresel koşullara rağmen direncini koruduğunun, rekabet gücünü artırdığının ve gelişim potansiyelinin ne kadar yüksek olduğunun açık bir kanıtıdır" dedi.

Konya'da dönüşüm yatırımları öne çıkıyor

Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeçen, ilk 500 ve ikinci 500 listelerinde toplam 25 Konyalı firmanın yer almasının kentin sanayideki yükselişini gösterdiğini belirtti. Büyükeçen, yeşil dönüşüm, dijitalleşme, enerji verimliliği, ihracat ve inovasyona yönelik projelerle sanayinin rekabet gücünü artırmayı hedeflediklerini ifade etti.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, finansman zorlukları ve küresel rekabete

İstanbul liderliğini koruyor. Anadolu üretim gücünü artırıyor

	Kuruluş Sayısı							
Bağlı Bulunduğu Oda	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
İstanbul Sanayi Odası	156	151	141	132	142	134	135	144
Ege Bölgesi Sanayi Odası	41	38	40	45	39	44	38	36
Kocaeli Sanayi Odası	38	37	40	34	39	35	36	34
Gaziantep Sanayi Odası	33	35	38	38	35	33	36	33
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası	25	28	29	32	34	34	34	23
Ankara Sanayi Odası	20	24	20	18	12	14	21	20
Konya Sanayi Odası	15	15	14	14	16	15	13	16
Kayseri Sanayi Odası	12	13	12	13	15	15	10	15
Adana Sanayi Odası	14	12	15	16	15	19	12	15
Balıkesir Sanayi Odası	7	6	4	6	7	7	10	9
Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası	8	9	6	8	10	11	11	9
Denizli Sanayi Odası	11	8	11	11	11	9	9	9
Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası	5	4	5	4	7	8	8	8
Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	1	3	6	4	5	5	5	8
Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası	17	15	17	13	14	9	8	8
Manisa Ticaret ve Sanayi Odası	6	9	9	8	7	7	7	6
Diğer Odalar	91	93	93	104	92	101	107	107

rağmen firmaların üretim, yatırım, istihdam ve ihracatın vazgeçilmediğine dikkat çekti. Öztürk, bundan sonraki süreçte yüksek katma değerli üretim ve yeni pazarlara açılmanın öncelikli hedefler arasında yer aldığını kaydetti.

Manisa'nın sanayi altyapısı öne çıktı

Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Yılmaz, ilk 500 ve ikinci 500 listelerinde toplam 51 Manisalı firmanın yer almasının kentin güçlü sanayi altyapısını ve istikrarlı üretim

yapısını ortaya koyduğunu söyledi. Yılmaz, küresel belirsizlikler ve maliyet baskılarına rağmen üretmeye devam eden sanayicilerin başarısının dikkat çekici olduğunu ifade etti.

Mersin'de hedef ölçek büyütme ve teknoloji

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hakan Sefa Çakır, kur, faiz ve enflasyon baskısına rağmen üretim, ihracat ve istihdamın öncelik olmaya devam ettiğini belirterek, sanayide verimlilik, dijitalleşme ve yeşil dönüşümle üst lige çık-

mayı hedeflediklerini söyledi. MÜSİAD Mersin Şube Başkanı Mehmet Sait Kayan ise Mersin'in İSO İlk 500 ve İkinci

500 listelerinde toplam 31 firmayla temsil edildiğini, üretimden net satış büyüklüğünün 469,2 milyar TL'ye ulaştığını belirtti. Kayan, bundan sonraki hedefin yalnızca listeye giren firma sayısını artırmak değil; yüksek katma değerli üretim, teknoloji yatırımları, ihracat kapasitesi ve sanayide ölçek büyümesini hızlandırmak olması gerektiğini vurguladı.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2025" araştırmasının sonuçları açıklandı

Listede ilk sırayı Teksan Jeneratör aldı

İSTANBUL (AA) - İstanbul Sanayi Odasının (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2025" araştırmasına göre, en büyük ikinci 500 sanayi kuruluşunun üretimden satışları 2025'te bir önceki yıla kıyasla yüzde 25,7 artışla 1 trilyon 750 milyar liraya yükseldi.

İSO tarafından 17 Haziran'da açıklanan "İSO Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2025" araştırmasının ardından, daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2025" araştırmasının sonuçları kamuoyuyla paylaşıldı.

Buna göre, 2025, sanayi firmalarının artan finansman maliyetleri, zayıflayan iç talep, kur ve maliyet dengesi, yatırım istahındaki yavaşlama ve rekabet gücünü koruma ihtiyacı arasında zorlu bir denge kurmaya çalıştıkları bir yıl oldu.

İkinci 500'ün üretimden satışları yüzde 25,7 artışla 1 trilyon 750 milyar liraya yükselirken, artış oranı 2020 yılından sonraki en düşük oran olarak dikkati çekti. Buna karşılık 2025'te yüzde 25,4 olan yıllık ortalama Yurt İçi Üretici Fiyatları Endeksi (Yİ-ÜFE) ile arındırıldığında, üretimden satışların reel olarak binde 2 ile çok sınırlı bir artış kaydettiği görülüyor.

Böylece 2022'de yüzde 10,4, 2023'te yüzde 5,2 ve 2024'te binde 1 olan üretimden satışlardaki reel düşüş eğilimi, İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de 3 yılın ardından çok ılımlı düzeyde de olsa artışa döndü.

- İSO İkinci 500'ün şampiyonları Geçen yıl İSO İkinci 500'de ilk sırayı 5 milyar 317 milyon liralık üretimden satışla Teksan Jeneratör alırken, onu 5 milyar 308 milyon liralık Norm Salihli Vida ve Civata, 5 milyar 306 milyon liralık Biska Tekstil izledi.

İlk 10'da yer alan diğer şirketler sırasıyla Vatan Plastik, Şenocak Gıda Fındık Entegre, Frimpeks Kimya ve Etiket, Chryso-Kat Katkı Malzemeleri, Verde Yağ Besin Maddeleri, Traçim Çimento ile Johnson Electric Otomotiv Ürünleri oldu.

İkinci 500 sıralamasına üretimden satışları 5 milyar 317 milyon lira ile 2 milyar 220 milyon lira arasında kalan şirketler girebildi.

Geçen yıl 69 yeni kuruluş listede yer alma başarısı gösterirken, 26 işletme İSO 500'den İSO İkinci 500'e geriledi. 405 kuruluş ise son iki yılda da İSO İkinci 500 sıralamasında yer aldı.

ŞİRKETLERİN MALİYET YÖNETİMİNDE SAĞLADIĞI GÖRELİ BAŞARI KARLILIĞIN İLİMLİ DÜZEYDE KORUNMASINDA ETKİLİ OLDU

İSO İkinci 500'ün ihracatı yıllık bazda yüzde 0,3 düşüşle 15,9 milyar dolara gerilerken, listedeki şirketlerin Türkiye'nin sanayi ihracatı içindeki payı 0,3 puan azalarak yüzde 6'ya indi.

Geçen yıl uygulanan dezenfasyon politikaları ve dış pazarlardaki durumun satış gelirleri üzerinde baskı yaratırken, yüksek faiz oranları ve artan finansman yükleri karlılık göstermelerini sınırlandırmaya devam etti. Buna karşılık, şirketlerin maliyet yönetiminde sağladığı görece başarı, karlılığın ılımlı düzeyde de olsa korunmasında

etkili oldu.

İSO İkinci 500'deki sanayi şirketlerinin karı 2024 yılındaki sert düşüşlerin ardından 2025'te güçlü nominal artışlar kaydetti. Ancak bu iyileşmede, 2024 yılı karlılık büyüklüklerinin oldukça düşük seviyelerde gerçekleşmesinin yol açtığı baz etkisi belirleyici oldu.

İkinci 500'ün faaliyet karı yüzde 35,4 artarak 160 milyar liraya yükselirken, faaliyet karlılığı oranı yüzde 7,3'ten yüzde 7,7'ye çıktı. Söz konusu oran, son 10 yılın ortalaması olan yüzde 10,9'un oldukça altında kaldı.

Aynı dönemde vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 34 artışla 46 milyar liraya çıktı. Vergi öncesi dönem karlılığı yüzde 2,1'den yüzde 2,2'ye yükselirken, bu oran da 2015-2024 ortalaması olan yüzde 6,6'ya göre çok daha düşük gerçekleşti.

Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar toplamı ise yüzde 28,8'lik artışla 264 milyar liraya yükseldi.

İSO İkinci 500'de vergi öncesi dönemde kar eden kuruluş sayısı 341'den 345'e yükselirken, zarar eden işletme sayısı 159'dan 155'e geriledi. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar büyüklüğünde zarar eden firma sayısı 3 adet azalarak 27'ye indi.

- Elde edilen karların büyük kısmı finansman giderlerine ayrıldı

Şirketlerin net kambiyo zararı 2025'te önceki yıla göre 4 kat artarak 26 milyar liraya yükselirken, kambiyo zararı dışındaki diğer faaliyetlerden elde edilen net kar 55 milyar lira düzeyine çıktı. Sonuçta 28 milyar liralık üretim faaliyeti dışı net gelir elde edilirken, bu rakamın net satışlara oranı da yüzde 0,9'dan yüzde 1,4'e yükseldi.

İSO İkinci 500'ün finansman giderleri yüzde 45,2 artarak 138 milyar liraya ulaşırken, faaliyet karı yüzde 35,4 yükselişle 160 milyar liraya çıktı. Böylece finansman giderlerinin faaliyet karına oranı 5,8 puan artarak yüzde 86,7'ye yükseldi. Bu rakamlar, sanayicilerin ana faaliyetlerinden elde ettiği karın büyük bir bölümünü finansman giderlerine ayırdığı gerçeğini ortaya koydu.

Şirketlerde aktif tarafta dönen varlıklar yüzde 36,8, duran varlıklar yüzde 22,6 büyüdü. Böylece aktif toplamındaki artış yüzde 29,9 olarak gerçekleşti. Pasif tarafta ise özkaynaklar yüzde 13,3 ile sınırlı artarken, toplam borçlardaki yükseliş yüzde 50,2 ile daha yüksek seyretti.

Borçların aktifler içindeki payı 7 puanlık artışla yüzde 51,8'e yükselirken, özkaynakların payı yüzde 48,2'ye geriledi. Zayıf seyreden karlılık performansı özkaynak artışını sınırlarken, hızlı borçlanma eğiliminin sürmesi nedeniyle kaynak yapısı yeniden hafif borç ağırlıklı hale geldiğini gösterdi.

İSO İkinci 500'de 2024 yılında yüzde 32,2 artan toplam borçlar, 2025'te yüzde 50,2 ile daha hızlı büyüdü. Mali borçlar yüzde 52,1, diğer borçlar yüzde 48,2 arttı. 2025'te tüm borçlanma türlerinde artışın hızlanması, kredi maliyetlerindeki yükselişe rağmen nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların finansal ihtiyaçlarını karşılamak için daha fazla borçlanmak zorunda kaldığına işaret etti.

Kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 54'e geriledi. Şirketlerin devreden KDV

yükü ise yüzde 25,2 artarak 22 milyar liraya yaklaştı.

ORTA-YÜKSEK VE YÜKSEK TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLU SANAYİLERİN PAYI REKOR SEVİYEDE

İSO İkinci 500 yaratılan katma değer açısından değerlendirildiğinde en yüksek payın yüzde 40,8 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayilere ait olduğu görüldü. Orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 27,1, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı ise yüzde 27,2 olarak gerçekleşti.

Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 3,3'ten yüzde 4,9'a çıktı ve 2015 sonrasındaki en yüksek düzeyine ulaştı. Orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin toplam payı 0,8 artarak yüzde 32,1 ile rekor seviyeye çıktı.

İSO İkinci 500'de AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısı 238'den 229'a gerilerken, AR-GE harcamaları yüzde 16 artarak 10 milyar liraya yükseldi. Buna rağmen AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı yüzde 0,62'den yüzde 0,57'ye geriledi.

Söz konusu şirketlerin istihdamı yüzde 2,2 düşüşle 285 bin kişiye düştü. Tam istihkak olarak ödenen brüt maaş ve ücretler yüzde 37,3 artarken, bu artış yüzde 2,2'lik istihdam düşüşü ile birlikte değerlendirildiğinde, çalışan başına ödenen brüt maaş ve ücretlerdeki artış yüzde 40,4'e çıktı.

HALKA AÇIK İŞLETME SAYISI REKOR SEVİYEDE

İSO İkinci 500'de halka açık kuruluşların sayısı 4 artarak 43'e yükseldi ve en yüksek düzeyine ulaştı. Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı ise 5 azalarak 62'ye geriledi.

Son yıllardaki düşüş eğilimine rağmen İstanbul Sanayi Odası, 2025'te İSO İkinci 500 içindeki üye sayısını 9 adet artırarak 144 kuruluşla sıralamada en büyük paya sahip olmayı sürdürdü. İstanbul'u 36 şirketle Ege Bölgesi Sanayi Odası, 34 ile Kocaeli Sanayi Odası, 33 ile Gaziantep Sanayi Odası, 23 ile Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, 20 ile Ankara Sanayi Odası izledi. Bu odaların tümünde İSO İkinci 500'de yer alan üye sayısı düşerken, Konya, Kayseri ve Adana sanayi odalarının üye sayısı arttı.

Sektör gruplandırmasına göre dağılımına bakıldığında firmaların yüzde 62'sinin 4 sektör grubun-

da toplandığı görüldü. 107 firmayla "gıda ürünleri sanayisi" ilk sırada yer alırken, onu 76 firmayla "kimyasal ürünler, plastik ve kauçuk ürünleri sanayisi", 70 işletmeyle "ana metaller ve makine imalat sanayisi", 56 şirketle "tekstil ürünleri sanayisi" takip etti. Ana metal ve makine sektörü firmalarının sayısı 9 artarken, tekstil firmalarının sayısı ise 12 azaldı.